

27. 11. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový pohled na poskytování informací podle z. č. 106/1999 Sb.

Tentokrát představuji zcela čerstvý nálezn Ústavního soudu, kterým mi kolegové ze IV. Senátu udělali radost. A myslím, že nejen mě.

Výše zmíněným nálezem ze dne 17. října 2017 sp. zn. IV. ÚS 1378/16 Ústavní soud vyhověl ústavní stížnosti vedoucích zaměstnanců statutárního města Zlín. Ti se obrátili na Ústavní soud poté, co město Zlín na základě žádosti o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím poskytlo žadateli - spolku Právo ve veřejném zájmu z. s. - nejprve pouze anonymizované údaje o mzdách a odměnách vedoucích zaměstnanců za rok 2014 včetně jmen a funkcí, a to přes výslovný nesouhlas stěžovatelů. Nutno dodat, že město Zlín nejprve poskytlo údaje v anonymizované podobě a konkrétní jména poskytlo až po odvoláních žadatele.

Ústavní soud po zvážení všech okolností projednávané věci dospěl k závěru, že je ústavní stížnost důvodná.

Z článku 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, stejně jako z článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručujících svobodu projevu, plyne i právo na informace ve veřejném zájmu, jež mohou zahrnovat i osobní údaje jednotlivců, týkající se jejich odměn za práci.

Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví.

Zaměstnavatel jako povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím může odmítnout poskytnout žadateli informaci o platu zaměstnance, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“;
- d) informace existuje a je dostupná.

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

Ze shromážděných podkladů je v nyní posuzované věci zřejmé, že zaměstnavatel stěžovatelů jako povinná osoba ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím a pod tlakem rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 55/2012 osobní údaje stěžovatelů žadateli poskytl, aniž by se

jakkoliv vyrovnal se skutečností, že takové poskytnutí informací je zásahem do ústavně chráněného práva na ochranu soukromého života svých zaměstnanců.

Ve výše zmíněném rozsudku rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že plat, mzda či jiné ohodnocení vyplacené z veřejných prostředků, jsou v zásadě vždy, až na několik málo výjimek, příjmem z veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona č. [106/1999](#) Sb., a z tohoto důvodu by měly být ve většině případů zveřejněny. Rozhodnutí formulovalo dva okruhy výjimek z povinnosti zveřejňovat výši platů, a to pokud se osoby na činnosti podílejí nepřímo a nevýznamně, a dále, pokud nevyvstávají pochybnosti, zda jsou prostředky vynakládány hospodárně.

Ústavní soud nesouhlasí se závěrem Nejvyššího správního soudu, že test proporcionality není třeba provádět při posuzování jednotlivých konkrétních případů, protože takový text prý provedl již zákonodárce při formulaci ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv, musí soudy a správní orgány zvážit význam a intenzitu dotčených práv. V posuzované věci spočívalo pochybení statutárního města Zlín v tom, že při rozhodování o žádosti žadatele neprovedlo nezbytný test proporcionality.

Podle Ústavního soudu tak poskytování informací o odměnách za práci není obecně protiústavní, nicméně případný zásah do základních práv dotčených osob je nutno posuzovat podle okolností každého jednotlivého případu.

Úplný text nálezu je k dispozici >>> [zde](#).

JUDr. Tomáš Lichovník,
soudce Ústavního soudu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)